

बाखा ब्रिडर फार्म तथा समूहको मापदण्ड र नियमन प्रक्रिया २०७६

१ पृष्ठभुमी

देशको सबै भौगोलिक क्षेत्रहरूमा बाखा पालन भईरहेको छ । परम्परागत रूपमा स्थानीय हावापानी तथा वातावरण अनुसार विभिन्न जातका रैथाने बाखाहरू पालिए आएता पनि पछिल्लो समयमा यसको व्यवसायीकरण हुँदै जादा रैथाने जातको साथै विभिन्न विदेशी जातहरू भित्रिने र त्यसबाट स्थानीय तथा रैथाने जातका बाखाहरूको नक्ष सुधार गर्ने प्रचलन बढ्दै गएको छ । यस्तो प्रकृयाले केहि उत्पादन वृद्धि भएको देखिएतापनी यहा रहेका बहुगुणी र बहुउपयोगी रैथाने जातका बाखाहरू लोप हुन सक्ने सम्भावना देखिन्छ ।

राष्ट्रिय कृषि नीति, २०६१ अनुसार उन्नत नक्षको उत्पादन तथा विक्रिवितरण लाई नियमन गरी गुणस्तर कायम गर्न तथा कृषि जैविक विविधता नीति २०६३ अनुसार पशु आनुवांशिक स्रोतहरूको अभिलेख तयार गरी पन्जिकरण गर्न समेत आवश्यक देखिएको सन्दर्भमा बाखा प्रजनन् पद्धतिलाई व्यवस्थित बनाई स्थानीय तथा उन्नत सबै बाखाका जातका संरक्षण, प्रवर्द्धन गर्न र प्रजननका लागि उपयोग गरिने बोका, माउ बाखा तथा पाठा/पाठीको गुणस्तर कायम राख्न यो बाखा ब्रिडर फार्म तथा समूहको मापदण्ड तथा नियमन प्रक्रिया २०७६ पशु सेवा विभागबाट स्विकृत गरी लागु गरिएको छ ।

२ परिभाषा

ब्रिडर पशु : यस दस्तावेजको दफा ४ मा उल्लेख भएवमोजिमका मापदण्ड पुरोका प्रजननका लागी प्रयोग गरिने बाखा वा बोका उत्पादन गर्ने प्रयोग गरिने शुद्ध वा वर्णांकर बाखा वा बोका लाई ब्रिडर पशु समझ्नु पर्दछ ।

ब्रिडर फार्म : यस दस्तावेजको दफा ३ मा उल्लेख भएवमोजिमका मापदण्ड पुरोका प्रजननका लागी प्रयोग गरिने गुणस्तरीय पशुहरू (पाठा, पाठी, बाखा, बोका) उत्पादन गरी विक्रि वितरण गर्ने वा प्रजनन्योग्य पशुपालन गरी सेवा बापत शुल्क लिने गरी दर्ता स्थापना भएका व्यक्तिगत, साझेदारी वा सहकारीमा संचालन भएका फार्मलाई समझ्नु पर्दछ ।

ब्रिडर समूह : यस दस्तावेजको दफा ३ मा उल्लेख भएवमोजिमका मापदण्ड पुरोका प्रजननका लागी प्रयोग गरिने गुणस्तरीय पशुहरू (पाठा, पाठी, बाखा, बोका) उत्पादन गरी विक्रि वितरण गर्ने उद्देश्यले समूदायमा कम्तिमा १० देखि २० जना सम्म सदस्य भएको र समूहमा कम्तिमा १०० प्रजनन् योग्य उत्टै जातका माउ बाखा र विभिन्न SIRE लाईनका कम्तिमा ३ बटा ब्रिडर बोका रहेको कृपकहरूको समूहलाई ब्रिडर समूह समझ्नु पर्दछ ।

३ बाखा ब्रिडर फार्म / समूहमा हुनुपर्ने न्यूनतम मापदण्डहरू

१. पेशागत निपटा तथा आचरण परिपालना गर्नुपर्ने तथा समूहको सुशासन र पर्दशिता कायम भएको हुनु पर्ने ।
२. पशु कल्याणका न्यूनतम मापदण्ड अनुसार बाखापालन व्यवस्थापन तथा प्रजनन् कार्यक्रम अनुसरण गरिएको हुनु पर्ने ।
३. हर्ड बुक तथा रजिस्टर व्यवस्थापन गरिएको हुनु पर्ने ।
४. ब्रिडिङ बाखाको सम्पूर्ण रेकर्ड व्यवस्थापन भएको हुनु पर्ने ।

नेपाल सरकार
न्यूनतम पशुपालनी विकास मन्त्रालय
पशु सेवा विभाग
संरक्षण, समन्वय

१२५
ठाउ-ठाउ

५. जातिय गुणको एकिन भएको हुनु पर्ने ।
६. ब्रिडङ बाल्को पहिचान भएको हुनु पर्ने ट्यागिड गर्नु पर्ने ।
७. किनेको अथवा आयात गरिएको स्थानको पहिचान भएको हुनु पर्ने ।
८. नियमित रोगको परीक्षण तथा उपचार गर्ने व्यवस्था भएको हुनु पर्ने ।
९. नियमित खोप तथा परजीवि नियन्त्रण गरेको हुनु पर्ने ।
१०. जैविक सुरक्षाको रास्तो व्यवस्था भएको हुनु पर्ने ।
११. तनाव मुक्त भएको हुनु पर्ने ।
१२. जन्मजात रोगहरु तथा दीधरोग लागेको वथानबाट किनेको हुन नहुने ।
१३. स्वस्थ र स्वभाविक वृद्धि दर भएको हुनु पर्ने
१४. जन्मजात खोट नभएको हुनु पर्ने ।
- १० क्लोन तथा जेनेटिक ईन्जिनियर्ड बाल्काहरु प्रयोग गर्न नहुने तथा ग्रोथ हर्मोन प्रयोग गर्न नपाइने ।
- ११ निश्चित वर्षपछि प्रजनन् प्रयोग गर्न नपाइने ।
- १२ खोर व्यवस्थापनको लागि पशु सेवा विभागले सिफारिश गरे वर्मोजिमको न्यूनतम मापदण्ड पुरेको हुनु पर्ने ।
- १३ बाल्कापालन सम्बन्धी तालिम प्राप्त गरेको हुनु पर्ने ।
- १४ तोकिएको निकायबाट ब्रिडर फार्म वा समूहलाई नोकिएका मापदण्ड अनुरूपका बोका/पाठा/बाल्की/पाटी उत्पादन गरी विक्रि वितरण गर्न वा भाडामा लिन/दिन दफा ५ को उपदफा ५.१ वर्मोजिम दर्ता भएको ।
- १५ ब्रिडर फार्म वा समूहको प्रजनन् योजना (Breeding plan) सम्बन्धित क्षेत्रमा रहेको संघिय, प्रादेशिक र स्थानिय तह मध्ये पाएक पर्ने जुनसुकै पशु सेवा तथा अनुसन्धान सम्बन्धी कार्य हेतु सरकारी निकायमा कार्यरत सम्बन्धित विषयमा कमितमा स्नातक तह हासिल गरेको विज्ञबाट स्वीकृत भएको र सोहि अनुसार प्रजनन् व्यवस्थापन गरेको ।
- १६ व्यक्तिगत, साझेदारी वा सहकारी स्तरमा एउटै फार्म व्यवस्थापन गरी पालिएको ब्रिडर फार्म भएमा कमितमा २५ प्रजनन् योग्य माउ बाल्का र फरक SIRE लाईनका कमितमा २ वटा प्रजनन् योग्य बोका रहेको । न्यसे गरी ब्रिडर समूहका हकमा प्रति सदस्य कमितमा ५ प्रजनन् योग्य माउ र प्रति समूह १०० माउ बाल्का तथा फरक SIRE लाईनका कमितमा ५ वटा ब्रिडर बोका रहेको ।
- १७ ब्रिडर फार्म/समूहहरुलाई आवश्यक पर्ने आधार पशु (Foundation Stock) को स्रोत सुनिश्चित भएको । र वटिमा प्रत्येक २ वर्षमा (कमितमा १ बोका एक वर्षमा) बोका तथा वटिमा प्रत्येक ६ वेतमा माउ बाल्का प्रतिस्थापन गरेको हुनुपर्ने यसो गर्दा वार्षिक रूपमा कुल माउ बाल्काको २० प्रतिशतले प्रतिस्थापन गरेको ।
- १८ ब्रिडर पशुको कमितमा ३ पुस्तासम्मको वंशावली (Sire and dam) अभिलेख दुरुस्त रहेको ।
- १९ अनुसूचि द अनुसारका अभिलेखहरु राखेको ।
- २० सम्बन्धित ब्रिडर फार्म / समुहले आफ्नो फार्ममा प्रजनन् व्यवस्थापन र असल पशुपालन तथा पशुपत्री विकास मन्त्रालय अभ्यास लगाएतका प्राविधिक सेवा परामर्श प्राप्त गर्ने सुनिश्चितता गरेको हुनुपर्ने ।

नेपाल सरकार
पशुपत्री विकास मन्त्रालय
पशु सेवा विभाग
हाउसभन, राजतराज

✓ ✓

2

✓

✓

४. ब्रिडिङ पशुहरूको गुणस्तरः

४.१ ब्रिडिङ बाच्चाको जातीय गुण :

१. लामो कद, मिलेको शरीर र दरिला खुट्टा भएको हुनु पर्ने ।
२. कल्चौडीको आकार प्रकार राम्रो आकारमा विकास भएको भएको हुनु पर्ने (Well Formed Pliable Udder, Roomy Hind Quarter)
३. राम्रो चरन वानी व्याहोरा भएको हुनु पर्ने (Active Foraging Habit)
४. राम्रो आमा वन्ने संभावना भएको हुनु पर्ने (Good Mothering Instinct)
५. लामो आयु भएको रोगको विरुद्ध प्रतिरोधात्मक क्षमता भएको हुनु पर्ने ।
६. दुई वा दुई भन्दा बढी पाटापाटी जन्माउनेको सन्तान हुनु पर्ने ।
७. माउ (Dam) र बाबु (Sire) एक आपसमा नाता नपर्ने हुनुपर्ने ।
८. पहिलो पल्ट व्याउने उमेर बढीमा १६ महिना हुनु पर्ने ।
९. कम्तिमा १० महिना उमेर पुरेको हुनुपर्ने ।
१०. दुई वर्षको अवधिमा कम्तिमा ३ पटक व्याउनु पर्ने ।
११. स्वस्थ रहेको र प्रजनन् विकृती नभएको हुनुपर्ने ।
१२. जात अनुसारका विशेषताहरू रहेको हुनुपर्ने (अनुसूची १ अनुसार) ।

४.२ ब्रिडिङ बोकाको जातीय गुण :

१. राम्रो शारीरिक बनावट भएको हुनु पर्ने ।
२. दरिलो खुट्टा दरिलो शरीर हुनु पर्ने (Masculine)
३. कुनै जन्मजात खोट नभएको हुनु पर्ने (Free from defect)
४. नरम चिल्लो छाला भएको हुनु पर्ने (Soft and shiny skin)
५. राम्रो प्रजनन् क्षमता भएको हुनु पर्ने (Good Libido)
६. दुई वा दुई भन्दा बढी पाटापाटी जन्माउनेको सन्तान हुनु पर्ने ।
७. माउ (Dam) र बाबु (sire) एक आपसमा नाता नपर्ने हुनु पर्ने ।
८. दुबै अण्डकोष एकै आकारको र तल झरेको हुनु पर्ने ।
९. स्वस्थ, फुर्तिलो भएको हुनु पर्ने ।
१०. कम्तिमा १२ महिना उमेर पुरेको हुनु पर्ने ।
११. जात अनुसारको विशेषताहरू रहेको हुनुपर्ने (अनुसूचि १ अनुसार) ।

५. ब्रिडर फार्म/समूह दर्ता, नियमन तथा प्रमाणिकरण प्रकृया

५.१ ब्रिडर फार्म/ समूह दर्ता : ब्रिडर फार्म वा समूह दर्ताका लागी तपशिलमा उल्लेखित मध्ये कुनै एक कार्यालयमा इच्छुक बाच्चा ब्रिडर फार्म/ समूहले अनुसूची २ मा उल्लेखित ढाँचाको निवेदन र संलग्न क्रान्तिकारी अनुसूची ३ को फारामको नमूना समेत भरी दर्ताका लागि आवेदन दिन सकिने छ ।

तपशिल

१. राष्ट्रिय पशुपन्थी स्रोत व्यवस्थापन तथा प्रवर्द्धन कार्यालय, हरिहरभवन, ललितपुर ।
२. राष्ट्रिय पशु प्रजनन् कार्यालय, पोखरा ।
३. राष्ट्रिय पशु प्रजनन् कार्यालय, लहान ।

महा-निदेशक

४. राष्ट्रिय पशु प्रजनन कार्यालय, नेपालगंज ।
५. बाखा आनुवंशिक स्रोत केन्द्र, कैलाली ।
६. आफ्नो कार्यक्षेत्रमा पर्ने प्रादेशिक पशु सेवा तथा मन्त्रसय विकास निर्देशनालय अन्तर्गतका भेटेरिनरी अस्पताल तथा पशु सेवा विज्ञ केन्द्रहरु र बाखा विकास फार्महरु ।
७. नेपाल कृषि अनुसन्धान परिषद अन्तर्गतका बाखा अनुसन्धान सम्बन्धि कार्य गर्ने केन्द्रहरु ।

दर्ताका लागि प्राप्त निवेदनहरुको अध्ययन र स्थलगत अनुगमन समेतका आधारमा मापदण्ड पुगेका ब्रिडर फार्म/समूहहरुलाई माथि उल्लेखित कार्यालयहरुले छुट्टै दर्ता रजिस्टर खडा गरी दर्ता गरेर अनुसूची ४ अनुसारको बाखा ब्रिडर फार्म/समूह दर्ता प्रमाणपत्र दिनु पर्नेछ ।

५.२ ब्रिडर फार्म/समूह दर्ता नविकरण : बाखा ब्रिडर फार्म/समूहले प्रत्येक ३ वर्षमा दर्ता भएके कार्यालयमा निवेदन दिई नविकरण गर्नु पर्नेछ । नविकरण गर्दा दर्ता गर्ने सम्बन्धित कार्यालयले दफा ५.६ वर्षोंजिम अनुगमन गरी पेश गरेको प्रतिवेदनका आधारमा अनुसूची ४ अनुसारको दर्ता प्रमाणपत्रको पछाडिको पृष्ठमा रहेको ढाचामा नविकरण गर्नुपर्नेछ । यसरी अनुगमन गर्दा मापदण्डमा तोकिएवर्मोजिम नभएको पाईएमा दर्ता खारेजी गर्न वा नविकरण नंगर्न सक्नेछ ।

५.३ ब्रिडर फार्म/समूहको विवरण एकिकृत गरी अभिलेख राख्न : ब्रिडर फार्म/समूहको वार्षिक अध्यावधिक विवरण ब्रिडर फार्म / समूह दर्ता गर्ने सम्बन्धित कार्यालयहरुले प्रत्येक आ.व. को अन्तसम्म राष्ट्रिय पशुपन्थी स्रोत व्यवस्थापन तथा प्रवर्द्धन कार्यालयमा अनुसूची ६ अनुसारको विवरण भरी पठाउनु पर्ने छ र उक्त विवरण अनुसार जात र गुणस्तर अनुसारका बाखा/बोकाको स्रोत वारे सूचना प्रवाह गरी संघिय, प्रदेश र स्थानीय तह अन्तर्गतिका कार्यक्रम सूचारु गर्न र नीजि अंत्रवाट आएको माग समेत पुरा गर्न महार्जीकरण गर्नु पर्ने छ ।

५.४ ब्रिडर पशुको गुणस्तर प्रमाणिकरण: ब्रिडर फार्म/समूहमा रहेका ब्रिडर पशुको छुट्टाछुट्टै प्रमाणिकरण गरी भोग्नि फार्म वा समूहले राख्नु पर्ने छ । यसरी प्रमाणिकरण गर्दा सम्बन्धित ब्रिडर फार्म वा समूहमा प्राविधिक परामर्स सेवा उपलब्ध गराउने प्राविधिकवाट वंशावली र अन्य अभिलेखका साथै ब्रिडर पशुको अनुसूची १ अनुसारको बाहरी बनावट र अन्य विशेषताका आधारमा अनुसूची ५ अनुसारको ढाचामा प्रमाणिकरण गरी गर्नुपर्नेछ ।

५.५ ब्रिडर फार्म/समूहको अनुगमन: दर्ता भएका ब्रिडर फार्म/समूहहरुको नियमित अनुगमन सम्बन्धित कार्यालयहरुले गर्नु पर्नेछ । अनुगमन कार्यमा बाखा व्यवसायी महासंघका स्थानीय वा केन्द्रीय पदाधिकारी र सम्बन्धित क्षेत्रमा रहेका नेपाल कृषि अनुसन्धान परिषदको वैज्ञानिक, सम्बन्धित शैक्षिक सम्बन्धित कार्यालयले ब्रिडर फार्म/समूहको सुदृढिकरण गरी ब्रिडर पशुको गुणस्तर कायम गर्न सक्नेछ । ब्रिडर फार्म/समूहको अनुगमन गर्दा अनुसूची ७ अनुसार को नमूनालाई आधार लिन सकिनेछ ।

UV

०४८

महा-निर्देशक

नेपाल सरकार
नेपाल पशुपती विकास मन्त्रालय
पशु सेवा विभाग
हारिहरभवन, ललितपुर

५.८ ब्रिडर फार्म/समूह नियमन निर्देशक समिति: वाखा ब्रिडर फार्म/समूहको मापदण्ड परिमार्जन तथा अध्यावधिक गर्ने र नियमन गर्दा आईपर्ने समस्याहरु समाधान गरी नियमन गर्ने कार्यालयहरूलाई निर्देशन दिन एक राष्ट्रिय स्तरको देहाय वर्मोजिमको ब्रिडर फार्म/समूह नियमन निर्देशक समिति रहनेछ ।

महानिर्देशक, पशु सेवा विभाग

: संयोजक

प्रमुख, पशु प्रजनन् महाशाखा/वाखा अनुसन्धान केन्द्र ने.कृ.अ.प.

: सदस्य

प्रमुख, राष्ट्रिय पशु प्रजनन् कार्यालय, पोखरा

: सदस्य

अध्यक्ष, व्यवसायीक वाखा पालक महासंघ

: सदस्य

प्रमुख, राष्ट्रिय पशुपन्छी स्रोत व्यवस्थापन तथा प्रवर्द्धन कार्यालय

: सदस्य सचिव

उक्त समितिको बैठक आवश्यकता अनुसार सदस्य सचिवले आयोजना गरी बस्न सकिनेछ । समितिले बैठकको निर्णय अनुसार निर्देशन दिन सक्नेछ । ब्रिडर फार्म/समूह दर्ता र अनुगमन गर्ने निकाय, प्रमाणिकरण गर्ने व्यक्तिले उक्त निर्देशन पालना गर्नु पर्नेछ ।

अनुसुची-१

नेपालमा प्रचलित विभिन्न जातका बाखाको जातिय विशेषताहरु:

क्र. स	जात	प्रमुख बाहिरी शारीरिक बनावट	वयस्कको तौल के.जी. कम्तिमा		बथानमा प्रतिवेत पाठापाठी जन्माउने औषत संख्या
			बोका	माउ	
१	खरी	मध्यम आकार, विभिन्न सात वा बढी रंगका, पछाडी वा माथी फर्केका सिङ्ग सिं	३०	२०	१.४५
२	तराई	मध्यम आकार, विभिन्न रंग, हल्का माथी उटेको नाक, झुण्डिएको कान	३०	२०	१.४
३	जमूनापारी	टुलो आकार, साधारणतया सेतो रडमा गाढा रडको चिन्हहरु, लामा खुट्टा, कान झुण्डीएको लामो र दाही आएको ।	५०	३०	१.२
४	वारवेरी	सानो तथा खिलिलो शरir, छोटा र टाढा कान, सेतो रडको शरिरमा साना हल्का राता वा खैर रडवा	३०	२०	
५	सानन	टुलो आकार, सेतो र	३०	१४	

महा-निर्देशक

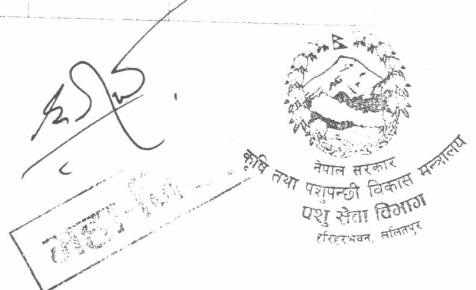
✓

८४

5

३२१

		क्रिम रङ्ग, साना टाडा कान, सिधा वा थोप्चिएको अनुहार			
६	बोयर	ठुलो आकार, प्राय सेतो ज्यान र रातो टाउको वा पुरा रातो शरीर, हसिया आकारका चेप्टा मोटा सिङ्ग ।	९०	७५	१.६
७	सिन्हाल	मध्यम आकार, रेथाने जातहरूमध्ये ठुलो, छोटो टाउको, सिधा नाक ।	३५	२५	१
८	च्याङ्गा	मध्यम आकार, विभिन्न रङ्ग, सानो तर लामो टाउको, वाहिरी वाकला लामा रौं र भित्री मसिनो भुवा पश्मीना ।	३०	२२	१
९	सिरोही	मध्यम आकार, खैरो रङ्ग र धब्बा सहित, छोटो र तिखो नाक, लामा र कमजोर कान, तिखा र माथी तथा पछाडिनिर वाहिएका सिड ।	५०	४०	१.४५

अनुसुची-२

ब्रिडर फार्म / समूहले दर्ताको लागि दिइने निवेदनको नमूना

मिति:.....

श्री..... कार्यालय/केन्द्र

विषय : वाख्या ब्रिडर फार्म/समूह दर्ता गरि प्रमाण पत्र पाँउ ।

महोदय,

उपर्युक्त विषयमा म/हामीले स्थापना गरेको..... ब्रिडर फार्म/समूह नियमानुसार दर्ता गरी प्रमाणपत्र पाउनका लागि यो निवेदन तपसिलका कागजातहरु संलग्न राखी पेश गरेको छु/छौ ।

निवेदक :-

फार्म/समूहको छाप :-

तपशिल

- १ अनुसुचि २ अनुसारको फाराम
- २ ब्रिडर फार्म वा समूहको स्विकृत प्रजनन् योजना ।
- ३ तोकिएको निकायबाट जारी भएका व्यवसाय संचालन वा कर प्रयोजन सम्बन्धि प्रमाणपत्र वा कागजातहरु (स्थानिय तह/घरेलु /आन्तरिक राजधा कार्यालय/ कम्पनी रजिस्टरको कार्यालय/ वाणिज्य कार्यालय आदि)

अनुसूची-३

ब्रिडर फार्म/समूहले दर्ताका लागि दिने निवेदन साथ संगै पेश गर्नु पर्ने फारमको नमूना

१. ब्रिडर फार्म/समूहको नाम.....
२. ब्रिडर फार्म/समूहको ठेगाना.....
३. प्रोपराइटर/अध्यक्ष/जिम्मेवार व्यक्तिको नाम.....
४. प्रोपराइटर/अध्यक्ष/जिम्मेवार व्यक्तिको ठेगाना.....
५. प्रोपराइटर/अध्यक्ष/जिम्मेवार व्यक्तिको सम्पर्क नं.....
६. नेपाल व्यवसायिक बाखापालक महासंघको सिफारिश
७. फार्म / समुहमा भएका बाखाको विवरण :-

क्र.स.	जात	ब्रिडर पशुको विवरण	मौजुदा संख्या	औपत वार्षिक विक्रि ब्रिडर पशु संख्या
१	बोका			
	माउ			
	पाठा			
	पाठी			
२	बोका			
	माउ			
	पाठा			
	पाठी			

८. ब्रिडर पशुको व्यक्तिगत विवरण (सम्पूर्ण पशुको छुटाछुडै हुनु पर्ने) निम्न विवरण खुलेको हुनु पर्ने

ब्रिडर पशुको :- नाम/ पहिचान.....

- लिङ्ग..... जात..... रङ्ग.....
- उमेर.....
- जन्म मिति ..... जन्म तौल.....
- जन्मको प्रकार (एउटा, जुम्ल्याहा, तिम्ल्याहा).....
- माउ र बाबु साथै तिन पुस्ता सम्मको बंशावली अभिलेख.....
- स्वास्थताको आधिकारिक प्रमाण.....

लगाएको देखाए

५४२

२०८२

८. ब्रिडर फार्म/समूहको स्विकृत प्रजनन् योजना

९. फार्म र समूहलाई आवश्यक पर्ने आधार वाख्याको स्रोतको सुनिश्चितता (खरिद गर्ने भए सोको विवरण/आफ्नै फार्म/समूह आदी)

१०. ब्रिडर फार्म/समूहले अपनाएको पालन प्रणालीको संक्षिप्त विवरण

क. पशु छानौट

ख. गोट/खोर व्यवस्था

ग. आहार/चरन व्यवस्था

घ. स्वास्थ्य व्यवस्थापन

ड. अभिलेख प्रणाली

च. पशु कल्याणको अवस्था

छ. वातावरणीय व्यवस्था

ज. मानव स्रोत व्यवस्थापन

झ. अन्य

अनुसूची-४

ब्रिडर फार्म/समूह दर्ताको प्रमाणपत्रको नमूना

.....सरकार

मिति :-

बाखा ब्रिडर फार्म/समूह दर्ता प्रमाणपत्र

.....गा.पा./न.पा./उ.प.म.न.पा./म.न.पा ..... प्रदेश मा अवस्थित

.....फार्म/समूहले वाखा ब्रिडर फार्म/समूहको न्यूनतम मापदण्ड पुरा गरेकोले उक्त फार्म/समूहलाई वाखा ब्रिडर फार्मको दर्ता जिष्ठिरमा दर्ता गरि यो प्रमाण पत्र प्रदान गरिएको छ ।

W

०४२

लहा-गिरेशल

9

प्रमुख

ब्रिडर फार्म/समूह दर्ता नविकरण अभिलेख

क्र.स.	नविकरण भएको मिति	नविकरण गर्ने अधिकारीको सही र कार्यालयको छाप	पुन नविकरण गर्ने मिति

अनुसुचि ५

ब्रिडर पशुको प्रमाणपत्रको नमुना

ब्रिडर पशुको व्यक्तिगत विवरण (सम्पूर्ण पशुको छुटाछुटै हुनु पर्ने) निम्न विवरण खुलेको हुनु पर्ने :

ब्रिडर फार्म/ समूहको नाम .....

ब्रिडर फार्म / समूहको ठेगाना .....

ब्रिडर पशुको :- पहिचान.....

- लिङ्ग.....जात..... रङ्ग .....
- उमेर.....
- जन्म मिति ..... जन्म तौल के जी .....
- जन्मको प्रकार (एउटा, जुम्ल्याहा, तिम्ल्याहा).....
- बाबुको पहिचान
- बाबुको जात
- आमाको पहिचान
- आमाको जात
- पाच महिनाको औपत तौल के जी
- वथानमा रहेका सोहि उमेरका एउटै लिङ्गका समकालिन पशुहरूको औपत तौल
- वथानको औपत तौल

नोट: ब्रिडर फार्म/ समूहवाट ब्रिडर पशुको खरिद/ विक्रि गर्दा समेत यस प्रमाणपत्र अनिवार्य रूपमा
लिनु/दिनु पर्नेछ ।

नोट :- यो दर्ता प्रमाणपत्र जारी भएपछि यसैको पछाडी पृष्ठमा प्रत्येक ३ वर्षमा नविकरण गर्नु पर्ने छ ।

अनुसूची-६

ब्रिडर फार्म/समूहको अध्यावधिक विवरण को नमूना (दर्ता गर्ने कार्यालयले भरी राष्ट्रिय पशुपन्थी स्रोत
व्यबस्थापन तथा प्रवर्द्धन कार्यालयमा पठाउने)

क्र.सं.	दर्ता भएका बाखा ब्रिडर फार्म समूहको नाम/ठेगाना	सम्पर्क व्यक्तिको नाम	सम्पर्क नं.	ब्रिडर पशुको जात	ब्रिडर पशुको मौजुदा संख्या	ब्रिडर पशुको वार्षिक विक्रि संख्या
				वोका		
				बाखा		

तयार गर्ने :-

अनुसूची-७

बाखा ब्रिडरफार्म /समूहको अनुगमनका लागि तयार गरिएको फारमको नमूना

१. अनुगमन गरिएको ब्रिडर फार्म/समूहको नाम/ठेगाना.....
२. ब्रिडर पशुको विवरण
वोका : संख्या .....
जात र शुद्धता .....
३. उत्पादित पशुको विकास (अवधी खुलाउने.....)
वोका : उत्पादित संख्या .....
४. जात र शुद्धता .....
५. विक्रि वितरण गरेको संख्या .....
६. विक्रि वितरण गरेको स्थान.....
- वाखा : वोका जस्तै
७. अभिलेखहरू भए/नभएको
- वैश्वावली
- अन्य
८. फार्म/समूहको पशुको उत्पादन र उत्पादकत्व विवरण(अभिलेख अनुसार)
९. फार्म/समूहको प्रजनन् योजना भएको/नभएको
१०. फार्म/समूहलाई आवश्यक आधार पशुको श्रोत सुनिश्चित भएको/नभएको
११. फार्म/समूहको प्रमाण पत्र, अनुमति पत्र आदी र नविकरण भए/नभएको
१२. असल पशुपालन अभ्यास भए/नभएको
१३. प्रमुख समस्याहरू
१४. अनुगमन टोलीले दिएका सुझावहरू

अनुगमनकर्ताको नाम :

सहित :

✓ ✓

अनुसूची-८

- ब्रिडर फार्म / समूहले राख्युपर्ने अभिलेखहरू
१. प्रजनन् अभिलेख: Detail format
  २. उत्पादन अभिलेख: Detail format
  ३. पशु आहारा/ दाना अभिलेख
  ४. खोप अभिलेख
  ५. उपचार अभिलेख
  ६. गोट/खोर निसंकमण अभिलेख
  ७. कर्मचारी अभिलेख
  ८. विक्रि वितरण अभिलेख
  ९. खर्च/आमदानी अभिलेख
  १०. विक्रि भएको पशुको अनुगमन अभिलेख
  ११. वाह्या आयात गरिएको अभिलेख
  १२. हुवानी गरिएको अभिलेख
  १३. प्रदर्शनी तथा पुरस्कारको अभिलेख
  १४. अन्य

